



## **Startnota: opmaak zorgstrategisch plan ouderenzorg voor de regio**

---

Het **Streekforum Zorg Zuid-West-Vlaanderen**, georganiseerd door RESOC Zuid-West-Vlaanderen, brengt alle publieke en private zorgactoren samen die actief zijn binnen de verschillende zorgdomeinen, het onderwijs of het bedrijfsleven. Tijdens het Streekforum Zorg van 28 januari 2014 is de nood en het belang van een regionaal zorgstrategisch plan ouderenzorg benadrukt. Het Streekforum Zorg is bereid om een coördinerende rol op te nemen in de opmaak van het zorgstrategisch plan ouderenzorg. RESOC Zuid-West-Vlaanderen steunt dit voornemen en wil een ondersteunende rol opnemen.

### **1. Uitdagingen voor de regio**

De totale potentiële zorgvraag in West-Vlaanderen zal tussen 2010 en 2025 met 20,8% toenemen. Bevolkingsprognoses voorspellen dat er in onze regio in 2025 bijna 14 000 65-plussers meer zullen zijn dan nu het geval is. Het **Streekpact Zuid-West-Vlaanderen 2013-2018** vraagt dat de regio zich in partnerschap voorbereidt op de toenemende en wijzigende zorgvraag die hiermee samenhangt. Het Streekforum Zorg Zuid-West-Vlaanderen stelt voor om dit te doen via de opmaak van een regionaal zorgstrategisch plan ouderenzorg.

De zorgsector, en zo ook de ouderzorg kent vele uitdagingen die maken dat het wenselijk is om als regio samen na te denken over een plan van aanpak zodat we deze uitdagingen het hoofd kunnen bieden. Deze oefening moet resulteren in een zorgstrategisch plan ouderenzorg waardoor we aan zorgbehoevende ouderen in onze regio betaalbare, toegankelijke en kwaliteitsvolle zorg kunnen garanderen. Onderstaand een aantal van de **uitdagingen** waar we als regio op vandaag mee geconfronteerd worden:

- Vanuit de algemene ziekenhuizen komt het signaal dat het aantal ouderen die wachten op een plaatsing (WOP-ers), na opname in een acuut ziekenhuis, toeneemt. Binnen de regio is er op vandaag een onvoldoende residentieel en ambulant zorgaanbod om aan deze vragen tegemoet te komen.
- Door de historische overprogrammering van de residentiële ouderenzorg in de regio is de kans op toekenning van bijkomende bedden miniem. Dit maakt dat de regio, meer dan andere regio's, nood heeft aan goede partnerschappen tussen organisaties in de thuiszorg en de residentiële zorg opdat elke oudere zijn recht op kwaliteitsvolle, betaalbare en toegankelijke zorg gewaarborgd is.
- Tot eind 2013 was er voor de residentiële ouderenzorg een oproepsysteem op basis van programmatiecijfers en moest voor elk nieuw project een individueel zorgstrategisch plan

opgemaakt worden. Met de overheveling van ouderenzorg naar Vlaanderen vervalt deze werkwijze. Als regio willen we inzetten op een regionaal zorgstrategisch plan, dat kan gehanteerd worden als hefboom ter goedkeuring van individuele projectaanvragen bij Vlaanderen.

- Het succesvol implementeren van de vermaatschappelijking van de zorg, zodat mensen met een zorgbehoefte effectief langer en zelfstandiger in de vertrouwde woonomgeving kunnen blijven, vereist het verder inzetten op de uitbouw van innovatieve partnerschappen over de verschillende zorgsettings heen.
- Vlaanderen telt vandaag 100 000 personen met dementie, waarvan ongeveer 65% thuis woont, al dan niet ondersteund door mantelzorgers en vrijwilligers. Dit aantal zal tegen 2020 stijgen met ongeveer 30% en maakt het dus noodzakelijk om als regio over de verschillende zorgsettings heen na te denken over een plan van aanpak.
- Binnen de ouderenzorg is er specifieke aandacht nodig voor de groep ouderen met een GGZ problematiek en voor de veroudering binnen de groep mensen met een beperking. Dit vereist de mogelijkheid van samenwerkingsverbanden over de verschillende zorgsettings heen. Door de opmaak van het zorgstrategisch plan ouderenzorg willen we de behoeften hieromtrent op regioniveau in kaart brengen.

## **2. Doelstelling van het zorgstrategisch plan ouderenzorg**

Het Streekforum Zorg Zuid-West-Vlaanderen stelt voor om de hierboven omschreven noden en opportuniteiten op regionaal niveau in kaart te brengen en te capteren in een regionaal zorgstrategisch plan ouderenzorg. Dit plan moet bijdragen aan het creëren van een gedragen regionale visie op ouderenzorg. Deze oefening kan gehanteerd worden om op lokaal of regionaal niveau een zorgaanbod uit te werken dat voldoet aan de noden van de ouderen in Zuid-West-Vlaanderen en dat garanties inhoudt voor een toegankelijke, kwaliteitsvolle en betaalbare zorg op maat.

De opmaak van een regionaal zorgstrategisch plan kan efficiëntiewinsten opleveren doordat elke individuele projectaanvrager niet langer een eigen zorgstrategisch plan moet uitwerken maar een raamwerk aangeleverd krijgt waarin het eigen projectvoorstel kan gekaderd worden.

Het zorgstrategisch plan moet een hefboom zijn om steun te verkrijgen vanuit Vlaanderen voor de uitvoering van projecten, daar het kan aantonen waar de regionale noden liggen en op welke manier het uitgewerkt project kan bijdragen aan het wegwerken van deze noden.

Door over de grenzen van de eigen instelling de behoeften in kaart te brengen en een gezamenlijke visie uit te werken kunnen sterke partnerschappen gefaciliteerd worden. Sterke lokale partnerschappen kunnen zorgen voor een goede inzet van het bestaande zorgaanbod en kunnen leiden tot de ontwikkeling van innovatieve zorgprojecten.

### 3. Aanpak en timing

Het Streekforum Zorg Zuid-West-Vlaanderen heeft een werkgroep van experts gemandateerd om een ontwerp van zorgstrategisch plan op te maken.

Deze werkgroep zal bestaan uit vertegenwoordigers van de thuiszorg, de residentiële zorg, de algemene ziekenhuizen, de geestelijke gezondheidszorg en de sector van personen met een handicap. De vertegenwoordigers van de verschillende subsectoren worden aangesteld door hun eigen regionale overlegfora. De leden van de werkgroep wordt gevraagd om actief bij te dragen aan de redactie van het zorgstrategisch plan.

De opdracht van de werkgroep bestaat erin om op basis van een kwantitatieve en kwalitatieve omgevingsanalyse prognoses te maken van toekomstige regionale zorgnoden en via afstemming en overleg te komen tot een gedragen regionale zorgstrategie.

Het opzet is om tegen 30 april '14 de samenstelling van de werkgroep te kennen. De eerste samenkomst van de werkgroep gaat door op **donderdag 15 mei 2014 om 12u**. We voorzien een 5 tal overlegmomenten met als doelstelling om tegen eind 2014 te landen met een zorgstrategisch plan. RESOC Zuid-West-Vlaanderen draagt stafmedewerker, Vicky Snauwaert, voor om te voorzien in de praktische ondersteuning van de werkgroep.

De uitgewerkte voorstellen zullen stelselmatig afgetoetst worden bij het ruime netwerk via agendering op bestaande overlegfora (o.a. het Streekforum Zorg Zuid-West-Vlaanderen, het Coördinatiecomité zorgnet rusthuizen, het SEL, het Geriatrisch overleg AZ Groeninge, Wonen en Zorg op een kruispunt, ...). Deze consultaties moeten bijdragen tot de kwaliteit en het draagvlak van het zorgstrategisch plan ouderenzorg.